

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Széchenyi-utca 45-ik szám. SZÉLÉNYI és TÁRSA nyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

RUTTKAY MENYHÉRT.

Helyettes szerkesztő:
BUDAI JÓZSEF.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2-50 kor
Egyes szám ára 14 fill.

Nemzeti kereskedelem.

— A kongresszus figyelmébe. —

Nagyon gyakran halljuk hangoztatni azt az elcsépett és hamis jelszót, hogy *a kereskedelem internacionális*. Ez annyit tesz, hogy a kereskedőre nézve teljesen mindegy az, hogy honnan, mely talajról kapja a pénzt s kivel álljon üzleti összeköttetésben; rá nézve fődolog az, hogy jövedelme legyen, vagy a mint rossz magyarsággal némelyik magát kifejezni szokta, a „számláját megtalálja”. Szóval a pénz eredete teljesen közönyt, csak maga a pénz nem. Ezt hirdetik egyesek, és ilyen elvek mellett magyaroknak vallják magukat, holott nem egyebek, mint magyarul beszélő internacionálisták. Mert nem a nyelv, de a lélek, a törekvések és vágyak kapcsolják az egyest a nemzeti célok közösségébe.

Nagyon természetes, senki sem várhatja a kereskedőtől, hogy a hazafiság koldusai legyenek, hogy drága, rossz és gyorslejáratu árukat vegyenek és káros üzleteket kössenek. Szédelgés minden téren van s most, mikor az iparpártolás jelszava az ország egyik végétől a másikig hangzik, akadnak gyárosok is, kik szeretnek ráutazni a magyar hazafiságra és silány áruikat drágán próbálják rászózni a kereskedők meg a vevők nyakára. Ha valaki óvakodik az ilyenektől, egészen helyesen teszi. Mert elvárhatjuk gyárosainktól és iparosainktól, hogy tudásuk, igyekezetük és megbízhatóságuk ne maradjon a külföldieké mögött s hogy becsületet szerezzenek a magyar névnek áruikkal. Silány áruk piacrazvitelével sohasem fogjuk kiszorítani a külföld iparát és ne feledjék iparosaink, hogy rájuk nézve igazán verseny az élet, melyben csak győzve maradhatnak fenn. Kezdő gyáraink kisebb fogyatkozásai iránt mindazáltal legyünk elnézéssel, mert lehetetlen az, hogy azok a maguk kevés gyakorlatával mindenben kifogástalan árut adjanak, *ámde ezektől is elvárhatjuk, hogy folytonos*

haladásukkal jelt adják életrealitásuknak. A jelszó tehát röviden ez: támogatjuk és méltányoljuk a törekvést, osztorozzuk teljes erővel a hazafiságra ráutazó szédelgést. Nagyon természetesen, azt senki sem kívánja, hogy olyan árukat raktáron ne tartsanak kereskedőink, melyeket nálunk nem gyártanak, mert hiszen ha a közszükséglet femuforog, tartani kell azokat, akár van belőlük magyar gyártmány, akár nincsen.

Amde azzal az általános frázissal kibujni a hazafias kötelesség teljesítése alól, hogy a magyar áruk rosszak, pártolásra nem méltók, egyszerűen nem járja. A kereskedőnek, mint szakembernek ki kell választani azt, a mi megfelelő és szolid s ha akad magyar gyártmányban ilyen, kötelessége elsősorban ezt pártolni. Ha nem teszi, hűtlenséget követ el hazája ellen. Igen, mert ha idegennek adja azt a pénzt, mely az ő honfitársát megilleti, koldusítja vele a hazáját. Mit szólnának például a helybeli kereskedők ahhoz, ha minden vevő álürüggyel idegen városból szerezne be a szükségleteit? Ha a kávé hozatnók Triesztből, ruháért mennének Budapestre, posztóért Brassóba és így tovább? No lám, éppen így van a haza is a magyar kereskedővel, mertelvégre is a haza nem egyéb, mint egy óriás város, mely elvárhatja minden fiától, hogy a pénzt elsősorban saját testvéreinek juttassa, és ne lapátolja idegenbe.

A magyar földet meg kell hódítani a magyar ipar számára s ebben az óriási vállalatban egyesült erővel kell működni gyárosnak, kereskedőnek, fogyasztónak egyaránt. E tekintetben helybeli kereskedőink nagy részére panaszunk nem lehet. Felismerték a nemzeti közszükségletet és szolgálják azt becsülettel, hazafisággal. Egyesek, mint *Rosenberg Gyula* és *Szántó Mór*, valóságos ambíziót helyeznek abba, hogy a magyar árukat forgalomba hozzák és a közönséggel megkedveltessék. Nem, ezek nem internacionálisták, de na yon is

tudják azt, hogy nemzetüknek, hazájuknak mivel tartoznak. Tudják, hogy nem csupán a hazafiság, de a józan okosság kérdése iparunknak felvirágoztatása. Az olyan szántóföld, melyet folyton kaszálnak és aratnak, de soha sem trágyáznak, végre is kimerül, felmondja gazdájának a szolgálatot, nem fizeti ki a ráfordított tőkét és munkaerőt. Ez történik az olyan országgal is, melynek kereskedői a honi ipart nem támogatják. Ha egy ország idegen gyártmányokért folyton küldi külföldre a pénzét, végre is kimerül, mint a nem ápolt szántóföld; a földmivelő, a nyerstermelő kimerül, az ország annál inkább, mert a nyerstermény olcsó, az iparcikk drága, tehát olcsó árut ad és drágát vásárol. Ha megfogyott egy országban a pénz, a kereskedők érzik ennek legelőször a káros hatását, mert megszorodik a hitelbe vásárló vevők száma, a mi megöli a szolid kereskedelemnek és legtöbbször előkészítője és okozója a napjainkban oly gyakori bukásoknak. A hitelbe kiadott portékának az árát igen sok esetben soha sem látja a kereskedő, tehát számításai e miatt soha sem lehetnek reálisak. A kereskedők tömeges bukása pedig maga után vonja az árucikkek drágulását, mert a külföldi gyárosok, látván a nagyobb kockázatot, drágábban adják gyártmányaikat magyar kereskedőknek, mint másoknak. A kereskedő természetesen kénytelen és drágábban adja a drágán vett portékát s az osztrák kereskedők észrevéve az előnyös helyzetet, olcsóbb áruikkal és ajánlataikkal elharácsolják a magyar kereskedő kezéről a készpénzzel vevőket. Lessner például nagyobb üzleteket csinál Magyarországon, mint Ausztriában s az ötkilos osztrák postai csomagoktól hemzsegnek a mi postáink. Ha ez tovább így halad, ma-holnap csak a kontóra vásárlókra lesz a magyar kereskedő-osztály utalva s ezzel aztán sorsa is meg lesz pecsételve, mert koldusországnak csak koldus lehet a kereskedője is.

Főüzlet Széchenyi-
u. 96.

Barta Jenő

női divat és vászon áruháza Miskolcz

Fióküzlet
Városháztér 5.

Őszi újdonságok

legújabb divatkelmekben, valódi lyoni
selymek, blousra egyes különlegességek
Velour Flanelek. — Óriási raktár
futó és nagy szőnyegekben
csipke és gyapju
függönyökben

Mig tehát gazdasági életünkben egy egészségesebb körforgás helyre nem állítja a megbomlott egyensúlyt, addig a magyar kereskedelem csak teng, de fel nem virágozhatik. Ez az egyensúly csak akkor áll helyre, ha a gyáros a nyers-termelőnek adja a pénzt, a nyers-termelő a kereskedőnek, a kereskedő a magyar gyárosnak; szóval ha a magyar pénz körbe forog a magyar földön. Lássá át a kereskedő osztály, hogy a magyar gyárak felállítására kettős, sőt háromszoros érdek reá nézve; a gyárak személyzete szaporítja az ő *vevő közönségét*, a gyárak által a hazában bennmarasztott tőke pedig növeli a közvagyonosodást, következőleg szaporítja a *készpénzzel vásárlók számát*; a magyar gyárak riválist képezvén az osztrákkal szemben, az osztrák is kénytelen lesz olcsóbban és hosszabb lejáratu hitellel adni a portékáját, mint eddig tette. Magyarországon sem az ipar, sem a kereskedelem fel nem lendülhet addig, míg lidércnyomásként rajtunk ül az osztrák kereskedelem és ipar a maga nagy tőkével, míg a külön magyar vámterület fel nem állítjuk hazánk határán. Hét év előtt ezt nem tehetjük, de addig is minden erőnkkel arra kell törekednünk, hogy lábraállítsuk hazánk iparát és az iparfejlesztéssel hazai tőkét teremtsünk, mert csak akkor nem jár semminémű válsággal és rázkódással az önálló vámterület felállítása, ha nem kell attól tartanunk, hogy az osztrákok a kezükben levő hitellel, mint valami hurokkal, azonnal megfojtanak, mihelyest anyagi függetlenségünket hangoztatni merészeljük.

Magyar kereskedő, ki gondolkozik, nem is lehet más, mint szóven, mert hiszen a józan ész diktálja neki, hogy csak magyar érdekek védelmében boldogulhat, nem pedig akkor, ha vevői felett osztrákokkal kell az osztrákkal. Nem, a

kereskedés minden egyéb, csak *nem internacionális* s ha át nem hatja cselekedeteiben, szándékaiban a fajszeretet ösztöne, ha egyenlő jóság és ár mellett előnyt ad az idegen árunak, árulást követ el nemcsak hazája, de saját egyéni érdekei ellen is. Iparunk fejletlensége és gyarmataink hiánya miatt nekünk alig van számot tevő külkereskedelmünk, de nézzük meg csak Németországot és a német kereskedőket.

A német kereskedők ma már behálózták a föld minden részét és bárhová mennek, sehol sem szűnnek meg németek maradni; fenntartják kereskedelmi összeköttetéseiket hazájokkal és piacot teremtenek külföldön a német iparcikkeknél. Igen! a német kereskedők behálózták Mexikót, Dél-Amerikát és ott sem feledkeznek meg arról, hogy hazájuk közgazdaságának mivel tartoznak. Milyen parányiság ezzel szemben a mi feladatunk: *megvédeni a magyar érdekeket, a saját érdekeinket magyar földön!*

A ki e küzdelemben nem velünk, az ellenünk. Ki azt hajtogatja, hogy a kereskedelem internacionális, az közönyös hazája sorsa iránt, abban a magyar lélek elevenen, tette serkentőleg nem munkál, az a nemzetre nézve halva van. Mert örök igazság marad Kossuthnak az a mondása, hogy: *minden ember annyit ér a hazára, a mennyi nemzeti tartalom van benne.*

Üdvözljük a magyar kereskedők kongresszusának tagjait városunk falai között és sikert kívánunk Istentől működésükre! Legyenek ők apostolai a nemzeti szellemnek és a nemzeti érdekek védelmének s hassa át tanácskozásait az a számító, józan hazafiság, mely megérti, hogy a magyar érdekek védelmében és ápolásában rejlik a magyar kereskedelem szebb jövője!

Kereskedelmi kongresszus.

Magyarország kereskedő osztályának vezérferfiái a mai napon városunk falai közé érkeznek, hogy itt a III-ik országos kongresszust megtartsák. Hogy milyen nagy arányu és jelentőségű lesz a miskolci gyűlés, már abból kitűnik, hogy közel 400-ra megy azoknak a száma, akik az ország minden részéből részvételüket bejelentették.

A gyűlés előreláthatólag nagy politikai és társadalmi kérdéseket ölel föl. Ugy értesültünk ugyanis, hogy a közgazdasági téren megindult politikai mozgalom áradatában hazánk kereskedői itt *zászlót bontanak*. Hogy mily irányban, azt még biztosan nem tudjuk, csak gyanítjuk, hogy állásfoglalás lesz ez az *ágráriuspárt alakulásával szemben*. És ez alkalommal csak arra kérjük hazánk kereskedő világának vezérferfiát, hogy a *tulhajtott szélsőségektől* lehetőleg őrizkedjenek.

A másik kiemelkedő momentuma az lesz az összejövetelnek, hogy a hazai kereskedővilág országos tömörülését itt fogják kimondani, itt alakítják meg a *magyar kereskedő társulatok országos egyesületét*. Hát ezt helyesen teszik. Egyéb gazdasági ágaknak megvan már a maguk központi szerve. A mezőgazdaságnak: az országos gazdaszövetség s az O. M. G. E., az iparosoknak az Országos Iparegyesület. Egyedül a kereskedelemnek nincs még központi szerve. A különböző kereskedelmi társulatok szétszórtan, egymástól távol s függetlenül működnek. A kereskedelmi és iparkamarák mindmégannyi külön testet képeznek, melyek mindégynike csak a maga területének határáig terjeszti ki figyelmét.

Már ebből látható, hogy a miskolci III. országos kereskedelmi kongresszus napirendjén oly nagyfontosságú javas-

TÁRCZA.

Muzsikaszó mellett.

Az Illés fiut besorozták. Szomorú szívvé vált meg a falujától s még szomorubb szívvé a babájától. Egy kis gömbölyű képű, szőke leány volt a babája, a felvégi gazdag Czinderék leánya, kit olyan édes gyönyörrel mondott volna magáénak az Illés gyerek. Mert szerette, mert bolondult utána, mert életét is szíves örömmel adta volna érte.

A szegény legény a gazdag leányért. Kinevették érte az ismerősei.

— Vak vagy te Illés, hogy nem látod az igazságot? Miért kötné az életét a te rongyos életedhez az a leány? Mondhatta azt, hogy megvár; három hosszú esztendő alatt, hajh sokszor megváltozik még az időjárás! Vak vagy te Illés!

— Mit bánom én, felelt a fiu, ha az is! Azért mégsem szorulok rátok, hogy vezessetek!

Mikor elbucszott a kis Czinder Évától, mintha a lelke jobbik felétől bucsuzott volna.

— Itt hagylak édes aranyos madaram.

Nem simithatom, sokáig nem simithatom meg azt a selymes szép hajadat, azt a gömbölyű piros arcodat. Szemem nem keresheti a tekinteted, nem hallhatom jószágos, édes szavadat. De hü maradok hozzád, hü mint az Istenhez, az maradsz-e te is?

A gömbölyű képű kis szőke leány átfonta karjaival a legény nyakát s csak úgy sirta, csak úgy zokogta:

— Az maradok, hü maradok!

Azután bucsuzott az Illés fiu a falutól is. Muzsikaszóval akart könnyíteni a bánatán, de hasztalan huzta a fülébe a cigány, azoktól a szomorú nótáktól csak még nehezebb lett a szíve. A korcsmából kihallatszott a hegedű hangja s ott hullámozott a levegőben.

— Az Illés gyerek mulat, — mondták — utoljára mulat, mint czibil, mulasson szegény!

Ott ült a keresztlábu asztal mellett. Előtte érintetlen állott a borosüveg, nem kellett neki az, — csak a nóta után szomjazott.

Faragó Ambrus, ki a múlt nyáron temette el a feleségét s azóta bejáratos volt Czinderékhez, vigasztalta a legényt.

— Sose busulj, Illés, kiderül az élet!

Az Illés fiu fel se tekintett, mozdulatlan maradt.

— Ha kendnek kiderült is, annál jobban beborult nekem!

*

Igazat mondott az Illés fiu, beborult már neki! Három esztendőig hirt se hallott a falujáról, elfeledkeztek róla ott egészen. A gömbölyű képű kis szőke leány néha napján még megkönnyezte, de aztán már álmodhatott róla a szegény bolond Illés. Álmodhatott a leány selymes hajáról, szép piros arcáról, örökké tartó hűségéről, mindenről, de csak álmodhatott.

Valójában Faragó Ambrus foglalta el az Illés gyerek helyét, az foglalta el, még a leány szívében is. Módos ember volt ez a Faragó, Czinderék jó szemmel nézték s a leány se idegenkedett tőle. Nem is lett volna oka erre, mikor az édes anyja olyan szépen el tudta vele felejtetni az Illés gyereket.

— Nem az jön hozzád ugye vissza immár. Minek várnál reá? Katona lett, keres magának mást. Nem állandó azoknak a hűségük; — ahányat lát, annyit szeret.

S az Illés gyerek a messze idegenben még mindig reménykedett. A nehéz napok elviselésére erőt adott neki a hit, bizalma, a leány iránt való forró szerelme.

Ha tudta volna, hogy ez a sors vár rá

latok vannak, melyek mélyen érintik a kereskedővilág minden rétegét. S a midőn mi hazánk kereskedő osztályának városunk falai közé érkező derék tagjait szívünk mélyéből üdvözljük, őszintén óhajtjuk, hogy a haza érdekében teendő üdvös munkájukat siker koronázza!

A kongressusi tárgyalások a vármegyeházán lesznek és mindkét napon d. e. 9^{1/2} órákor kezdődnek.

A tárgysorozat következő:

- a) Megalakulás.
- b) Elnöki megnyitó.
1. Jelentés a szegedi (II.) kongresszus végrehajtó bizottsága által tett intézkedésekről.
2. A kereskedők országos szervezete és a szervezet megalakítása. Előadó: *Sándor Pál* (Budapest).
3. A kereskedelmi szerződések és az autonóm vámtarifa. Előadó: *Dr. Matlekovics Sándor* v. b. t. t. (Budapest).
4. Fogyasztási szövetkezetek. Előadó: *Guttman Miksa* (Budapest).
5. Adó-reform. Előadó: *Dr. Szentpáli István* (Miskolcz).
6. A hazai ipar fejlesztése. Előadó: *Geléri Mór* kir. tan. (Budapest), *Koos Soma* (Miskolcz).
7. A polgári peres eljárás reformja. Előadó: *Dr. Schreyer Jakab* (Budapest).
8. A csődtörvény reformja. Előadó: *Dr. Glücksthal Samu* (Budapest).
9. Kereskedelmi képviselőt a parlamentben. Előadó: *Auer Róbert* (Budapest).
- c) A végrehajtó bizottság megalakítása.
- d) Berekesztés.

A helyi közönség részére külön meghívók nem bocsátatnak ki, hanem minden érdeklődő szívesen látott hallgató lehet a tanácskozáson. A karzat csak hölgyek számára tartatik fenn és részükre jegyek a bizottságnál (Kamarai iroda) kaphatók.

A ma este tartandó ismerkedési estélyre (Sepernél a la carte), mint a vasárnapi (Korona), és a hétfői (Seper) disztribúció is szívesen fogadtatnak a résztvevők. — A részvételi jegyek ára egy-egy ebédre 6 korona (zenét és italt beleértve). Jegyek a

kongresszusi irodában (Kamara) és a klubokban kaphatók. Kéretnek a résztvevők jegyeiket legkésőbb szombat délig kiváltani, hogy a rendezés ne akadályoztassék. A karzatok csak hölgyek számára tartatik fenn és részükre jegyek a bizottságnál kaphatók.

A vendégek nagyrésze ma, azaz szombaton d. u. 6 óra 20 pezczor a budapesti gyorsvonattal megérkezik. A bizottsági tagok szombaton d. u. 5 órákor gyülekeznek a Kamarában s innen vonulnak a pályaudvarra. Ez uton is kéretnek a fogattulajdonosok, hogy fogataikat a vendégek részére rendelkezésre bocsátani szíveskedjenek, mert bérkocsik elégtelenek. Kéri a bizottság, hogy a fogatokat szombat d. u. 5 órára az Erzsébetre küldeni szíveskedjenek.

Ugyancsak kéri ez uton is a bizottság a t. közönséget, hogy házaikat már szombatra *fellobogózni* szíveskedjenek. Miskolcz város e nagy eseményét s meleg vendégszeretetét ekként is kifejezendő.

UJDONSÁGOK.

Tájékoztató.

Szeptember 16-17-én: A kereskedők III-ik országos kongresszusa.

Szeptember 16-án: Hegyi Aranka és Sziklai Kornél hangversenye a Koronán. — A diósgyőri ág. ev. egyház táncvizsgálma a diósgyőri tapolezafürdőben.

Szeptember 27-én: Városi képviselőtestületi közgyűlés d. u. 3 órákor.

Október 1-én: Csóka Sándor színtársulatának bemutató előadása a városi színházban (Sulamith).

Október 13-án: A miskolci iparos ifjusági önképző-, olvasó- és közművelődési-egylet őszi mulatása a Koronán.

— **Személyi hírek.** *Dr. Zarnay Gyula* alispán f. hó 20-án a világhiállítás megtekintésére Párisba utazik. — *Zelenka Pál* ág. ev. püspök több napon át Eperjesen időzött. — *Ortvay Miksa* kuriai bíró, kir. törvényszéki elnök hivatalos körútjáról visszaérkezett. — *Soltész Nagy Kálmán* kir. tan. polgármester, ki városi ügyek elintézése végett Budapesten időzött, tegnap székhelyére visszatért.

— **Magas kitüntetés** érte *Soltész Nagy Albert* konstantinápolyi nagy követtségi attaché, *Soltész Nagy Albert*, pártunk nagyerdemű alelnökének kiváló képzettségű fiát, ki az ottani nagykövetséghez *alkonsullá* neveztetett ki. A méltán megérdemelt kitüntetéshez őszintén gratulálunk!

— **Kun Bertalan ev. ref. püspök Lasztomérban.** A felső-zempléni ev. ref. egyházmegyébe kebeleztetett lasztoméri egyház az elmúlt vasárnap szép és lélekemelő ünnepet ült. Akkor ünnepelte ujonnan épített templomának felszentelési ünnepét. A templomszentelésre elment *Kun Bertalan* püspök, a kerületnek szeretve tisztelt főpásztora, a kit minden lépésében nagy ovációval fogadtak. Püspökünket *Satir A.* ujhelyi, *Dókus Gyula* világi tanácsbíró, Zemplénvármegye főjegyzője, *Dókus László* vármegyei aljegyzője és *Hajzer Endre* esperes fogadták s mellé kíséretül szegődtek. A vonat szombaton délután 3 órákor érkezett Nagy-Mihályra, a hol az állomáson fényes küldöttség várakozott a püspökre. A város s a környék notabilitásai, ezenkívül vallásfelekezeti különbség nélkül minden rendű és rangú közönség. Először *Füzesséry Tamás* a járás nevében, azután *Sulyovszky István* városi ügyész a város nevében mondott üdvözlő beszédet. A püspök mindkét beszédre külön-külön felelt s mindkét válaszában kiemelte, hogy ő hosszú 60 éves lelkészi pályája alatt valláskülönbség nélkül minden embert egyenlően szeretett és ha alkalmá volt, különbség nélkül jót tett mindenkivel, mert *egy az Isten, ha a szertartások különböznek is*; egy hazának vagyunk gyermekei, nekünk testeink nincsenek s épen ezért, de meg Isten törvényénél fogva is, szeretnünk kell egymást; ő nyugodtan hajthatja le fejét a halálos álmra, mert a szeretet törvényét mindenkor igyekezett betölteni. Kéri, buzdítja a megjelenteket, hogy szeressék egymást, mint egy Istennek, egy hazának gyermekei. Áldást kért végül a járásnak s városnak minden rendű, rangú és felekezeti közönségére s kérte a főszolgabíró, hogy adja át köszönetét a főispánnak, mert valahányszor e vármegye területére lép, a hatóságok részéről is mindig a legelőzékenyebb fogadtatásban részesül. Lasztomér község előtt *Olechváry Bertalan*, a n.-mihályi fiók-egyház gondnoka üdvözölte a püspököt, a paplakon pedig *Virág József* lelkész. A 9-én végbe ment templomszentelés alkalmával délelőtt

talán vissza se jön a falujába s ha jön is, csak azért, hogy a leányt még egyszer utoljára lássa, hogy megmondhassa neki:

— Visszahoztam a hűségemet, a tiédet nem kérem számon. Azián elfordította volna az utját másfelé, s ment volna sötétben, szomorúan tovább.

Mikoron hazatért, már megülte a lakodalmát *Faragó Ambrus*. A szabadságot szegény katonának megújították a falubeliek.

— Nagy lagzit csaptak a felvégen. Maga az esperes ur adta össze őket. Reggelig tartott a dinom-dánom. Huzta a cigány, vig volt a mennyasszony. Az öreg *Czinder* száz pengőt testált az eklézsiának, hogy az egyetlen leányát így férjhez adhatta. Hejh *Illés*, az volt ám csak a nap! A muzikaszó kihallott a cserényig: Ne busulj, mi bajod, *Illés*?

A szomorú legénynek a nóta vége jutott az eszébe:

— Fáj a szívem, fáj a megrepedésig.

A korcsmaasztal mellett éppen úgy ült az *Illés* fiu, mint mikor a katonasorra készült s a falujától bucsuzott. Előtte a boros üvegek, háta mögött a cigány. A füstös képü

primás úgy hajlongott, mintha zsinóron rángatták volna s a hegedű a kezei között veszettül, szomorúan sir.

Hideg, metsző szél dudorászott odakünn, a hegedű siró hangját felkapta s vitte magával, ki tudja merre? Talán egy sirdomb fölött állt meg vele, hogy meghallja a sirban fekvő is, mit zokog a nóta:

„Az én szívem soha el ne feledjen!”

Faragó Ambrus is ott ült az *Illés* fiu szomszédságában. Felkönyökölt az asztalra s belebámult a gyertyavilágba. A cigány meg huzta s a nagy zajban alig lehetett hallani a *Faragó Ambrus* szavait.

Épen ma esztendeje tettük örök nyugalomra.

Az *Illés* fiu felkapta a fejét, kinos rángás torzította el az arcát, vadul forogtak a szemei.

— Kend akkor temette, nekem már régen meghalt. Régen meghalt, de mindig visszajár. Láttam, mindig láttam, most is látom. A szemei, azok a jóságos szemek, éppen olyan szelid fényűek, mint akkor, az arcza csak úgy mosolyog, a szava csak olyan édes... Eh, igitunk *Faragó Ambrus*, ki tudja meddig visszük?

Összekocczant a két pohár, a cigány

tust huzott. Az *Illés* fiu szaporán itta a bort, a töltögetést alig győzte a korcsmáros.

— Az ám, *Faragó Ambrus*, ki tudja, meddig visszük?! A kelmed őrizetere volt bizva az a gyenge teremtés, mért nem gondozta, miért nem szeretete úgy, ahogyan megérdemelte volna? Mi volt az élete a kend oldala mellett? Örökös gyász, örökös gyöttelelem. Van-e lelke, hogy erről hűségesen beszámoljon az Isten előtt?!... Eh, igitunk *Faragó Ambrus*!

Faragó Ambrus mámoros szemekkel nézett az *Illés* fiura. Sok volt a fejében a bor, azt se tudta már, mit beszél. Hebegve, akadozva mondta:

— Sohse busuj, *Illés*! talan jobb, hogy így történt. Mindig beteges volt az az asszony, most már legalább nem fáj semmi. Sohse busulj *Illés*, én se busulok, majd csak kiderül, már ki is derült...

Az *Illés* fiu felugrott! Szilajon verte két kezével a korcsmaasztalt s úgy kiabált, hogy rengett bele a ház.

— Hej korcsmáros! száz szál gyertyát az asztalra... sötét van, nem látok...

T-h D-ő.

10 órakor kezdődött meg az ünnepély, a midőn is a templom előtt *Virág* József átadta a templom kulcsait a püspöknek; a püspök átvévén a kulcsokat, felnyitotta a templomot az atyának, fiúnak és szentlélek nevében. — A zsufozásig megtelt templomban, a hol gyülekezeti éneklés után a püspök mondott egy remek felszentelő imát, utána *Péter* Mihály kisorzi lelkész tartott igen szép egyházi beszédet. Urvacsorai beszédet *Tudja* Mihály deregnyői lelkész tartott s az urvacsorát *Soltész* Gyula kistráskai és *Hulka* József bánóci lelkészek segítségével kiosztotta. Kint a szabad ég alatt a tótajku népnek *Kiss* Tamás málczai lelkész prédikált. Ünnep után a paplakon és *Szemere* Géza főgondnoknál ebéd volt. A püspök *Szemere* Géza vendége volt. Az utóbbi helyen több sikerült toaszt hangzott el. A püspök pedig szeptember 10-én a délutáni vonattal elutazott.

— **Házasság.** *Pallaghy* Béla Miskolcz város alpolgármestere jegyet váltott *Serák* Karolin urnővel. néhai *Serák* József volt borsodvattai földbirtokos leányával Budapesten.

— **Halálozások.** Általános és mély részvételt keltett városunkban dr. *Ixel* Soma városi tiszti orvos forró szeretett és szelidlelkű nejének, szül. *Winter* Teréz urnőnek élete 57-ik, boldog házasságának 37-ik évében, f. hó 14-én bekövetkezett gyászos elhunyt. Hosszu időn át emésztette a derék urnőt súlyos, gyötrő betegség s a halál eljövetele igazi megváltás volt reá. A mély gyászba borult család bánatában s fájdalomában őszinte részvételt osztozik a város közönsége. A megboldogult temetése vasárnap d. u. 2 órakor lesz a Kossuth-utczai 4. számú gyásházából. — *Kurlender* Mór, a kölcsönös hitelszövetkezet pénztárnoka, f. hó 13-án életének 25-ik évében elhunyt. — *Endrődy* Géza nyug. csendőr főhadnagy, Gyula város rendőrkapitánya, ki éveken át városunkban is állomásozott, hosszas szenvedés után elhunyt. — *Gebhardt* József vasuti hidmester f. hó 12-én életének 55-ik évében jobblétre szenderült.

— **Hogyan ünnepeljük meg Kossuth Lajos születése napját?** Hazánk nagyasszonya Ruttkayné, Kossuth Lajos nővére elbeszélte, hogy Amerikában többször vett részt a nagy Washington születése napjának megünneplésében. Egész Amerika hálát imádkozik, ünnepel és mulat Washington születése napján. Minden üzlet zárva, csak a vendéglők és mulatóhelyek telvék e nagy napon. A leggazdagabb és legfinnyásabb uracsok a nép közé vegyülnek; pénzt, ruhát osztogatnak a szegényeknek, a kiket ez alkalommal mindenütt megvendégelnek, hogy e legnagyobb örömmünnepen ne lásson szükségét senki Amerikában. Ünnepeljük mi is így Kossuth Lajosnak, az emberiség díszének, a valóban legnagyobb magyarnak, nemzetünk örök büszkeségének születése napját! Szeptember 19-ike legyen nemzetünk legnagyobb ünnepe mindörökké. Nem magyar az, korcsfajzat az, a ki nem tiszteli az ő szent emlékezetét. Születése napján díszítsük föl házainkat nemzeti öröm lobogókkal. Imádkozunk, adjunk hálát a Magyarok Istenének a mi megváltónkért. Minden városban, de még a legutolsó községben is vendégeljük meg a még élő 1848—49 ki hősvendéket. Helyzetünkhöz mértén gyakoroljuk a jótékonyt az e nagy napon. A kitől telik, tegyen alapítványt e nap emlékezetére a Kossuth kultusz ápolására. Végre mulassunk és csupa szabadság-, harci-dalokat, Kossuth-Indulót és a Kossuth-nótákat daloljunk és huzassunk a nagy örömmünnepon. E nap emlékezetére az ország mindama iskolának, a kik még Kossuth képét nem bírják, megkeresésükre ingyen tisztelet példányt küld a fővárosi 1848—49-i muzeum alapítója, gróf Kreith Béla.

— **A posta köréből.** A miskolci posta és távirtda hivatalától a következő értesítés közlésére kértek föl bennünket. Az osztrák

postaigazgatás már ismételen felszólalt a Magyarországból Ausztriába elégtelenül bérmentesítve feladott levelező-lapok nagy száma miatt. Ujabbán eszközölt feljegyzések szerint egyedül a bécsi központi levélkézbesítő hivata hoz hat hét alatt 35.260 elégtelenül bérmentesített levelező-lap érkezett Magyarországból. Ezen hibás bérmentesítés azon körülménynek tulajdonítható, hogy a közönség a f. é. január hó 1-től életbe lépett tarifális változásokat még most sem veszi figyelembe, s Ausztriába szóló levelező-lapjait még most is 5 fillér helyett 4 fillérrel bérmentesíti. A közönség tájékoztatására ez alkalomból ismételen közöljük, hogy a külföldre szóló egyszerű level díja 25 fillér, a levelező-lap díja 10 fillér; Ausztria-, Bosznia, Hercegovina, Németország, Szerbia és Montenegróval való forgalomban pedig a levél díja 10 fillér, a levelező díja 5 fillér.

— **A ki minden áron meg akar halni.** Tegnapelőtt este a Nagy-Hunyad-utczában egy mesterember a villanyos elé vetette magát, de a kocsi vezető ideje korán megállította a kocsit. Az ember látta, hogy terve meghiusult, a szinvába ugrott, de az ekkor már összezsúrdult emberek kimentették a sekély vízből, s haza szállították.

— **Halálozás.** *Schmidt* Dezső életének 22. évében f. hó 14-én elhunyt. Hílt teteme vasárnap délután 3 órakor fog a Kossuth-utca 18. sz. a. gyásházából a mindsenti róm. kath. temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

— **A Borsodi-Bükk-Egylet** szeptember hó 16-án, vasárnap, egész napos kirándulást rendez. Utirány: Tapolca, Nagykőmázsa, Kékmező, Kölyukgallya, Dorongosrét, Nagydolka, Lillafüred, Taj (csolnakázás), Dolkatető, Miskolcz. Az út hossza kb. 40 km. Élelmet kiki magával hoz. Indulás reggel pontban 6 órakor az Erzsébeterről. Vezető: Nagy Tivadar. Délutáni csatlakozókirándulás: Indulás d. u. 1 órakor a Vöröstemplomtól Lillafüredre, Itt csatlakozás. Az út hossza kb. 25 km. Miskolcz, 1900. szeptember 13-án.

— **Öngyilkosság.** Csütörtökön reggel jelentették dr. *Pfliegler* Imre városi halottkémnek, hogy *Molnár* József csizmadia mester, ki az Urak-utczáján lakik, hirtelen meghalt. A halottkém azonnal el is ment a halottas házhoz, ahol már az elhunyt *Molnár* Józsefet halotti ruhába öltöztetve találta. Dr. *Pfliegler* előtt az egész dolog gyanusnak és különösnek tünt fel s amint a hullavizsgálatot megejtette, kitünt, hogy *Molnár* József nem természetes halállal mult ki az élők sorából, hanem önkezével fosztotta meg életét: *felakasztotta magát*. A család ezt el akarta titkolni azért, hogy a hadastyán-egylettől, melynek az öngyilkossá lett *Molnár* József tagja volt, a temetési költséget megszerezhesse. Sőt még tovább is mentek turpisságukban s a halottkém meg akarták vesztegetni, hogy ő is titkolja el, miszerint *Molnár* öngyilkossá lett. De ez sem ment olyan könnyen, mint ők gondolták. Dr. *Pfliegler* jelentést tett az esetről a rendőrség bünygi osztályánál, mely aztán a nyomozati eljárást megindította az iránt, hogy tényleg öngyilkosság esete forog-e fenn s nem bűneset-e? A vizsgálatot *Horváth* Károly alkapitány megejtette s ennek folyamán kiderült, hogy *Molnár* József tényleg öngyilkosságot követett el. Ehhez képest dr. *Somossy* kir. ügyész a további eljárást megszüntette.

— **Állat az emberben.** Valóban Zola tollára méltó az az eset, mely ma városunkban történt. *Farkas* György vasgyári munkás *Kiss* Julianna napszámosné 12 éves leányát, Klárát kicsalta a házuk mellett lévő kertbe s ott az ártatlan kis leány ellen merényle-

tet követett el. A kis leány sérülése oly súlyos, hogy most élet-halál között lebeg. A gaz merénylőt a csendőrség elfogta.

— **Nagyszabásu művészestélyben** fog gyönyörködhetni városunk közönsége az országos kereskedelmi kongresszus alkalmából. Mint lapunk olvasói már eddig is értesültek, a városunkba érkező mintegy 300 idegen vendég szórakoztatására szeptember 16-án, azaz vasárnap este a Korona szálloda disztermében előkelő *művészestély* rendeztetik, melyre a bizottság *Hegyi* Arankát, a népszínház első énekesnőjét és *Sziklay* Cornél urat, városunk régi kedvencét, az ország legjobb komikusát nyerte meg. *Küry* Klára ugyanis indispositioja miatt kénytelen volt lemondani.

Hegyi Aranka változatos és gyönyörködtető programmal fog fellépni. Különösen kiemeljük énekszámái közül a Rákóczy korbelt *Czinka* Panna nótát, melylyel a szósoros értelmében elbűvölendi a hallgatóságot; énekelni fog továbbá egy csomó operette részletet a *Kis szökevényből*, a *Görög rabszolgából*, *Hoffmann* meséiből, a fővárosban most oly népszerű Pszt, Pszt kuplét stb. stb. magyar dalokat és néhány műdalt.

Sziklay Cornél pedig az ő utólrhetetlen komikumával humoros apróságokkal, kacagató, szellemes monológokkal fogja fűszerezni az élvezetes estét.

Az egyes számokat *Dónáth* Ede népszínházi karmester zeneszámái töltik ki.

Jegyek csak korlátolt számban adatnak ki, tekintettel az ideérkező idegenekre. Jegyek kaphatók *Ferenczi* B. könyvkereskedésében. Helyárak: *Körszék* 6 korona. *Zártszék* 4 korona. *Karzat* 2 korona. *Bemenet* 1 korona. *Diák hely* 60 fillér. Az estély kezdete pontban 8 órakor.

— **Lassan hajts!** Mentől nagyobb gebe számba megy egy ló, annál inkább virtuskodik vele a gazdája. Különösen a kocsisok szeretik fitogtatni a durvaságukat azzal, hogy lehetőleg mindig gyorsan és vigyázatlanul hajtanak, átjáróknál és szűk utcákon egyaránt. Az utcán járó ember gyakran tanuja annak, hogy a kocsisok milyen eszeveszetteen rohannak ki egyes sikátorokból és állandóan veszélyeztetik a közönség testi épségét. A főkapitány ur tehetne valamit e közveszélyes rendtelenség ellen.

— **„Elszállott a fecske . . .“** Szeptember 8-ikán volt a mi kedves fecskéink bucsuzásának napja. Szárnyas vendégeink frakkosan, fehér mellényesen látogatnak el évről-évre hozzánk. A magyar nép tiszteletben is tartja e jöveveltségükért és egyéb szeretetreméltóbb tulajdonságaikért. Egy nép irodalmában sem szerepel annyit a „fecske madár“, mint a miénkben és egy nép se óvja, kiméli, szereti annyira ezeket a hasznos és szép teremteseket, mint a magyar. Évről-évre bánatosabban bucsuzunk el tőlük, mert hajh! egyre kisebb csapatokban kerülnek vissza hozzánk. Sok az üldözőjük utközben. Talán az egyre szigorubbá és szeszélyesebbé váló éghajlati viszonyok is ellenségesen állják útjukat. A nők kegyetlen kalapdivata, mely ezer meg ezer madár életét kívánja áldozatul és barbár népek falánksága, amely kívánatos pecsenyét lát a mi szegény kis barátainkban — előbb utóbb teljesen kipusztítja őket. Hogyan védekezzünk az évről-évre szaporodó kártékony rovarok miriádjai ellen, ha egyszerre csak kimarad a mi kedves fecskénk és kívül küldi akkor a szerelmes leány, legény az ő „levelecskéjét?“

— **Az utcáról.** Az utóbbi időkben gyakran lehet látni csoportba verődött vászoncselédeteket, amint élénk tárgyalásokba bocsátkozva mindenről megfelelkeznek, még arról is, hogy miért és hova küldte őket a nacscsága.

Tudósítónk, ki már napok óta figyelemmel kíséri a gyanus gyülekezéseket, tegnap a Jézuskutja mellett foglalt állást, hogy a dolognak nyitját kipuhatólja. Először azt hitte, hogy valami sztrájk foglalkoztatja a szakácsnői köröket, de az örömtől kipirult arcok s a vidám, szinte ujongó hangulat másra

mutatott. Annyira másra, hogy rendes szokásuktól eltérve, még a nacscságát sem szídták. Ez pedig nagy dolgok jele. Figyelmestudósítónk fülét csak egyes szakgatott felkiáltások ütötték meg.

— Szegény Jóska! tudom el lehet csigázva, de gondoskodtam is már egy kis erősítőről . . .

El lehet csigázva . . . gondoskodtam . . . Mi lehet ez?

Egy természetes szakácsné valami levelet olvasott fel, mit az egész gyülekezet két fülle hallgatott.

Kedves, szetett Pannim!

Tudom, hogy miolta eltávoztam, nagyon meghalványulhattak a te piros tulipántjaid . . .

— Biz ez mind igaz! — sóhajtott az olvasó és két kövér könyecseppet morzsolt szét a kötője sarkával, majd sirásra álló hangon folytatta: . . . de most már ne add magadat a busulásnak, hanem viritszon egészségben a te tulipánt arcod, mert nemsokára belecsókol a te szerető Janid, tizedes az 5-ödik gyalogezrednél.

Ahá! meg van fejtve a rejtelmes titok. Nemsokára hazajönnek a katonák és az ő vitézi mivoltjukhoz illő fogadtatásról tárgyalnak az árván maradt Pannik és Zsuzsik.

— Felhívjuk izr. polgártársaink figyelmét *Stamberger Bernát* könyvkereskedőnek lapunk mai számában megjelent hirdetésére.

— **Dér.** Az idei őszi első hírnöke: a dér, ha továbbra is ilyen hűvös reggelek lesznek, nemsokára meg fogja csillogtatni kristályait, jelezve, hogy közeledik a lombhullás időszaka, a mikor álomra készül a nagy természet, elhullatja szirmait a virág, a piros-sárga falevelek keringve hullanak alá a levegőben s mindenben az őszi melancholikus bágyadsága ömlik el. A verőfényes, száraz nappalokat már napok óta hűvös, holdfényes éjszakák váltják fel, hogy szinte didereg tőlük az ember, nemsokára aztán megfagy a hajnal könyve a hidegben s a fűszálakat ezüstös fényvel vonja be.

A kereskedelmi kongresszus alkalmából

nagyszabású művészestély

1900. szeptember 16-án,

a „korona“ szálloda dísztermében

közreműködnek

HEGYI ARANKA

a népszínház első énekesnője

SZIKLAI KORNÉL

a magyar színház első komikusa.

Változatos és élvezetes műsor.

Helyárak: Körök 6 korona. Zártszék 4 korona. Bemenet 2 korona. Karzat 2 korona. Deák-jegy 60 fillér.

Jegyek kaphatók **Ferenczi B.** könyvkereskedésében.

Kezdeté este 8 órakor.

x **Rosenberg Gyula vászon és fehérnemű üzletében (Színház-épület) legnagyobb választékban és legolcsóbb szabott áron kapható mindennemű fiú- és leánygyermek kész fehérneműek.**

x A ki jól és olcsón akar fehérneműket vásárolni, az forduljon bizalommal **Braunfeld Sándor** divatkereskedőhöz (Széchenyi-utca 96.) ki egy megszűnt fehérnemű-gyár összes készletét megvásárolta, s míg az óriási készlet tart, rendkívüli jutányos áron beszerezhetők.

x A legízletesebb asztali víz, a „Kristály“ Szent-Lukácsfürdői hegyiforrás, mely mint egészséges ásványvíz, több száz orvos által ajánlva van.

x A közelgő ünnepekre legszebb csemegé szőlőre megrendeléseket elfogad **Doleschall Gabriella Mindszent-utca 5-ik szám alatt.**

Törvénykezés.

§ **Dr. Szapáy és gróf Szapáry.** Annak idején mi is említettük, hogy dr. *Szapáry József* miskolci kir. alügyész ellen gróf *Szapáry Gyula* volt miniszterelnök följelentést tett a kir. járásbírósnál a miatt, mert az alügyész — szerinte — hamis nevet használ. Dr. *Szapáry József* a tárgyaláson azzal védekezett, hogy igaz ugyan, hogy őt „*Czapár*“-nak keresztelték, de gyermekkorától „*Szapári*“-nak hívták, összes iskolai bizonyítványai erre a névre szólnak, sőt ügyvédi diplomája is így van kiállítva. A bíróság azonban ötven forint pénzbüntetéssel sújtotta. Az alügyész felebbezett, egyúttal kérvényt adott be a törvényszékhez, a melyben azt kérte, mondja ki végzésileg a bíróság, hogy ő jogosítva van a „*Szapári*“ nevet viselni s hogy ezt a gróf túrni tartozik. A törvényszék azonban kimondotta, hogy nem illetékes a kérdés elbírálására s *elutasította* az alügyészt kérelmével. Ezt a határozatot úgy a budapesti tábla, mint a legfelső bíróság első polgári tanácsa is megerősítette.

Ebből az érdekes pörből kifolyólag a „Budapesti Hírlap“ vezércikkben szól a miskolci alügyészhez, s a többek között a következőket mondja:

„Se baj, alügyész ur. Busuljon a ló, elég nagy a feje. A pert ön elveszítette immár a harmadik fórumon is: a jogerős ítéletbe tehát akarva, nem akarva belé kell nyugodnia. Ön le fog fizetni száz koronát büntetésül, a miért bár jóhiszeműen, de jogtalanul a *Szapáry* névvel élt idáig, s ezentul egyszerűen *Czapáry*-nak kell magát neveznie. Én azt hiszem, jól jártak mind a ketten: ön is, uram, a ki csak jogtudor és királyi alügyész, meg az a kegyelmes gróf ur is, a ki önt az ő neve bitortlásáért feljelentette. A nagyméltóságú gróf megszabadult egy kellemetlen druszától, a ki nem az őök kegyelméből, hanem a saját szorgalma révén jutott czimhez és kenyérhez s a kit az igazi Szapáriak nyilván ezért ítélték méltatlannak e díszes név viselésére. Ön pedig uram, noha elvesztett egy pert és egy nevet, bő kárpótlást kaphat polgári önérzete tetemes megyarapodásában; az első *Czapáry*-nak lenni elvégre is ér annyit, mint a *Szapáry*ak sorában a legeslegutolsónak. És adunk önnek egy jótanácsot, doktor ur. Az a *Cz* betű amúgy is elkülöníti önt már a rokonhangzású grófi név viselőitől; mondjon hát le önként az *y*-ről is. Nevezze magát ezentul daczos szerénységgel egyszerűen „*Czapári*“-nak, közönséges polgári *i*-vel, de ekkorával ni: *Czapár*I. Legyünk demokraták — ha már muszáj.“

*

Szapár contra Szapáry. Felkértünk annak a kijelentésére, hogy dr. *Szapár*-nak tulajdonképeni neve *Szapár* és nem *Czapár*, a mint ezt tévesen hozták a felületesen informált fővárosi lapok s dr. *Szapár* kérésének jogalapját az képezte, hogy családja mintegy 70 éve használja a *Szapáry* nevet. — apja és fivére születési és illetve házassági levele a „*Szapáry*“ névről szól tehát mint minden tulajdoura, ugy ezen névre nézve is érvényesülni kellene a jogszerező elévülésnek. A kuria I. polgári tanácsának ezzel ellentétes ítélete legjobban jellemzi azt a sajnálatos jogbizonytalanságot, mely a téren a tételes rendelkezések hiányában maiglan is fennáll.

§ **Érdekes felebbezési tárgyalás** lesz e hó 27-én a kassai kir. ítélőtábla büntügyi tanácsa előtt, mely alkalommal *Havlicsek*

Ferencz miskolci borbély ügye kerül — felebbezés folytán — tárgyalás alá, kit tudvalevőleg a miskolci kir. törvényszék a B. T. K. 236. §-ában anyagi halmazatban lévő 301. §-ba ütköző büntett elkövetéseért 3 évi fegyházra ítélte. A felebbezési tárgyalás iránt, melyen a védelmet dr. *Köszegi Armand*, a fiatal és tehetséges kriminalista fogja előterjeszteni, rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul, annál is inkább, mert az új bünvádi perrendtartás életbelépte óta ez lesz az első nyilvános büntügyi felebbezési tárgyalás a kir. ítélő táblán. A tárgyalás eredménye iránt, mivel az egész bizonyítási eljárás ismételtetik, nagy az érdeklődés. A felebbezési tanácsban *Fekete Ödön*, a híres kriminalista fog elnökölni.

CSARNOK.

Hogyan teremtetett a nő.

(Egy kis leleplezés.)*

Semmi sem új a nap alatt! — mondotta a bölcs *Ben Akiba*.

És igazsága volt.

A világ bámulva áll meg például *Mózes* „Öt könyve“, a „*Pentateuch*“ előtt és azt kérdezi: hogyan irhatta le az ember abban a korban a világ teremtését olyan nagyszerűen.

Pedig egyszerű az egész: a bölcs *Mózes* egy kissé *plágiátor* volt. (No, no — ne haragudjunk? Ráfogják azt ugyis manapság minden okos emberre.)

Tehát ha *Mózes* nem is plagizálta a más könyvét, de mindenesetre egy már leírt történetből idomította át.

Még alig ötven éve, hogy erre a dologra rájöttek. Egy anglus tudósnek nem tetszettek azok a sok szép regényes történetek, melyektől csak úgy hemzsegett az ókori történelem; *Ninus* király, a ki elégette magát az asszonyaival és kincseivel; *Szemiramis* az ő férfias vitézségével és függő kertjeivel stb. Neki feküdt a dolognak és ő esztendei bolondos kutatás után így kiáltott fel:

— Heuréka!

Ez persze annyit jelent görögül, hogy „megtaláltam.“ Amit megtalált pedig az furcsa dolog volt.

Közel ezer esztendeje tudták már olvasni a tudósok az egyiptomi *hieroglifákat*, a képirást és ezekből olvasták ki azokat a csodás történeteket.

Hiszzen könnyű volt az!

Ha láttak egy oroszlánt, az jelentett bátorságot, erőt, a galamb szelidséget, a kigyó okosságot és így tovább.

Igen ám, csak hogy az anglus kisütötte, hogy mindez — *humbug*. A régieknek éppen olyan betűik voltak, mint nekünk. Csak hogy nem egyenes és gömbölyű vonalakból állottak azok, hanem *állatokból* alkották és például: az az oroszlán nem jelentett sem bátorságot, sem erőt, hanem volt egy betűnek olyan alkotó része, mint például nálunk a *b*-nek a hosszú szára.

És erre a világfelforgató felfedezésre a tudós XII-ik Rámzes egyiptomi király ne-

* Hitelességéhez szó fér. *Szerk.*

vének az olvasásakor jutott. Ezzel aztán kiforgatta az ókori történelmet. A Ninusok, Mimródok, Szemiramisok eltűntek: a történelem időszámításában nem volt számukra hely. Mert tudni kell, hogy most, mikor tudtak olvasni a hieroglifákat, látták, hogy minden nagyobb ember sírján megvan az akkor élt királynak nagyobb tette, az időnek minden eseménye.

Hát még mikor az egyiptomi cseréptalakat ilyen hieroglifákkal felfedezték!

Ezeket a cseréptalakat meg volt írva a világteremtése — szögről-végre, úgy, a hogyan azt Mózes megírta.

Nem, Mózes már az ő révükön okosabb ember volt és a mit a régiek írtak, mint egyiptomi bölcs pap, a lehetetlenségektől megtisztogatta, elfogadható alakba öntötte.

Igy például a régi cseréptalakat Ádám és Éva két *tündér*, a kikkel az Ádám és Éva, az Észók, Mathuzsalem és Nőé története megírta. Meg a Noé-bárka holló- és galamb-története is meg van írva. Végül az isten azt a két tündért — a cseréptalakat szerint — felragadja az égbe. Ezt a tündérregét osztotta volna be — az anglus szerint — emberek és emberi életkor szerint Mózes a Pentateuchjában és tette elfogadhatóvá.

Dicsőség neki érte.

A ki ezt nem hiszi, — a cseréptalakat megtekintheti Londonban a „British Museum“-ban.

Mindezt pedig azért mondom el, mert én ezekről a cseréptalokról egy érdekes históriát olvastam le, melyben kénytelen vagyok igen jónevű „író-társamat“, Mózeset helyreigazítani.

És ez nem más, mint az: *hogyan teremtett a nő.*

A cseréptalakat azt így adják elő:

Midőn az alkotó elhatározta, hogy a teremtést betetőzi egy koronával — a nővel,

elaltatta Ádámot és kivette egyik oldalbor-dáját. A mint azt Mózes is írja. Igen ám, de hogy olyan szépnak teremse a nőt, mint a milyen, arra még az öreg urnak is gondolkodási idő kellett.

A paradicsombeli állatok már rég vágytak az ember *húsára*. Szegények, ők azt nem tudták, hogy az csak az — embernek jó . . . Sem az oroszlán, sem a tigris nem mert hozzá nyulni, de a pákosztos kutya most felhasználta az alkalmat és elcsnente az emberi csontot az Alkotó elől és keresztül ugrott vele a paradicsom palánkján.

Erre már kigondolta az Alkotó, hogy olyan szépnak teremti a nőt, mint a milyen. Persze csont nem volt sehol. Minderhatóságánál fogva mindjárt tudta, hogy a kutya vitte el. A pákosztos komondor már akkor végzett a csonttal és ott fűlelt a palánk mellett.

Az alkotó szólt hozzá ekképen:

Ne gondold te csuszó-mászó, hogy zavarbahozod az Alkotót. A nő azért meg lesz teremtve, legalább a földön senki sem tudja meg, hogy miből.

És egy „legyen“ szavára előtermelt egy szép élettelen szobor.

Ismeretes a kutyának az a szokása, hogy há valami csint tett s nem veszik észre, ő maga jelzi vonítással. Így tett a paradicsombeli kutya is és ezzel magára vonta az Ur figyelmét. Azonnal rá is szólt, mondván:

— Ne gondold, hitvány csuszó-mászó állat, hogy megfedkeztem rólad. Nem. Megbüntettek harmad és negyediziglen. Mert a midőn életet lehelek a teremtés e koronájába, kimondom: legyen benne a paradicsomban élő minden állatok fő fő jó tulajdonsága, *de a te fő fő jó tulajdonságod belőle örökre hiányozzék.*

És ez vala a — *hűség.*

Eddig a tizenkétezer éves cseréptalakat, az ő hieroglifáikkal.

És én csak annyit jegyzek meg rá, hogy az Alkotó nagyot tévedett. Mert nem a kutyát ütötte ezzel oldalba, hanem rajtunk férfiakon húzott végig egy nagyot.

És a nő megteremtésével az ember kicsinységét is kimutatta a nagy Alkotó. Ugyanis, mikor ő megteremtette a nőt, *megnyugovék*, nekünk pedig azóta — *nincs nyugtunk* . . .

Közgazdaság.

+ **Uj pénzügyintézet Miskolczon.** A legközelebbi jövőben egy új, részvénytársulati alapon szervezett pénzügyintézet alakul meg Miskolczon. Alaptőkéje 500 ezer korona lesz, amit részben miskolcziak, részint más vidéken lakók adnak össze. A tervezők — miskolczi lakosok — most dolgoznak a tervet s legközelebb már a részvény aláírási ívet is kibocsátják.

+ **A borsodmegyei gazdasági egyesület** 1900. évi szept. 16-án vasárnap d. u. 3 órakor Sajó-Szentpéteren a vásártéren, 1900. évi szept. 23. vasárnap délután 3 órakor Mező-Kövesden a vásártéren, 1900. évi október 7-én vasárnap délután 3 órakor Mező-Kövesden a vásártéren, 1900. évi október 14-én vasárnap délután 3 órakor Miskolczon a városi nagy majorban, *ló és szarvasmarha díjazásokat* rendez.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol — és kéziratokat vissza nem ad. —

Több. átalak. A beküldött választ nem közölhetjük, mert az oly kiméretlen hangon van megírva, hogy lapunkban helyet nem foglalhat. Tessék annak a lapnak beküldeni, a mely Önök ellen a támadást intézte.

B. Zs. Miskolc. Lapunk szerkesztője nincs jogosítva arra, hogy bírósági tárgyalások alkalmával magánfeleket védelmezzon. Tessék dr. Kőszegi Armand ügyvéd urhoz elmenni, ő majd megteszi a mit lehet.

Barock-stilben készült
**ebédlő és hálószoba
és könyvszekrény**

jutányosan eladó
a készítőnél

KOZMA SÁNDOR

asztalos mesternél

MISKOLCZ, Győri-kapu 2. sz.

a villamos megálló közelében.

Elvállal továbbá úgy **egyebutórok**, valamint **teljes berendezések** rajz. vagy terv utáni **elkészítését** akár barock. angol v. német stíj szerint s azok **pontos kiviteléért és tartosságáért szavatol**,

A város legélénkebb helyén
Széchenyi-utca 32-ik szám alatt
jelenleg Makra Mátyás utódai
butorüzlet helyisége
f. é. november hó 1-től

k i a d ó.

Értekezhetni:

Szántó Mór és Társánál.

525 sz.
Vh. 1900.

Árverési hirdetmény.

Alólírt bírósági végrehajtó az 1881. évi XL. t.-cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a miskolczi kir. törvényszék 1900. évi 909. P. számú végzése következtében Terhes Lajos ügyvéd által képviselt Borsod-Miskolczi-Hitelbank javára özv. Bárdy Pálné s társai ellen 1000 kor; s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1660 kor. becsült lovak és szarvasmarhák stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az edelényi kir. jbiróságok 51/2 1900. számú végzése folytán 800 kor. hátr. tőkekövetelés, ennek 1899. évi október hó 1 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 106 kor. 20 fill. biróilag már megállapított költségek erejéig Bárdy Bélánál F.-Nyáradon leendő eszközlésére 1900. évi szept. hó 26. napjának délutáni 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi XL. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is elfognak adatni.

Kelt Edelényben 1900. évi szeptember hó 11. napján.

Lévay Károly,
kir. jbirósági végrehajtó.

M.K. EGYETEM
VEGYTANI INTÉZETE:
A
KRISTÁLY
SZT. LUKÁCSFÜRDŐI
HEGYIFORRAS
IGENTISZTA
BICARBONAT
ÁSVÁNYVIZ
KAPHATÓ:
FÜSZERKERESKEDÉSEKBE
VENDÉGLÖKBE
ÉS MINDEN VASUTI
ÉTKEZŐ KOCSIBAN.

Miskolczon:

Nagy Miklós, Berzy László, Gubás Ferencz, Hesz Jenő
Lovich Barna, Szlavkovszky Károly, Weidlich Pál és
Nagy Lajos kereskedésében. 10*

Első miskolczi márványipar.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy **Miskolczon. Széchenyi-utca 76. sz. alatt**

Márványipart üzöm.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkák izléses és olcsó kivitelét, u. m.: épületek külső és belső diszítését, lépcsőházi zoklikat, falburkolatokat. Emlék- és jelző táblákat arany, ezüst, ólom és fekete felirattal, fehér márványból fürdőkádakat, úgy földszinten, mint emeleten. **Butorokhoz szükségrendő márványlapokat, hentes- és mészáros pultokat, kávéházi és fodrászi berendezésekre márványlapokat. Márvány sírfedeleket és különféle disztárgyakat magyar, francia, olasz és szerb valódi bányamárványokból, valamint régi és tisztátlan márványlapok tisztítását és fényezését.** X X X X X X X X X X X X X X X X

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesít

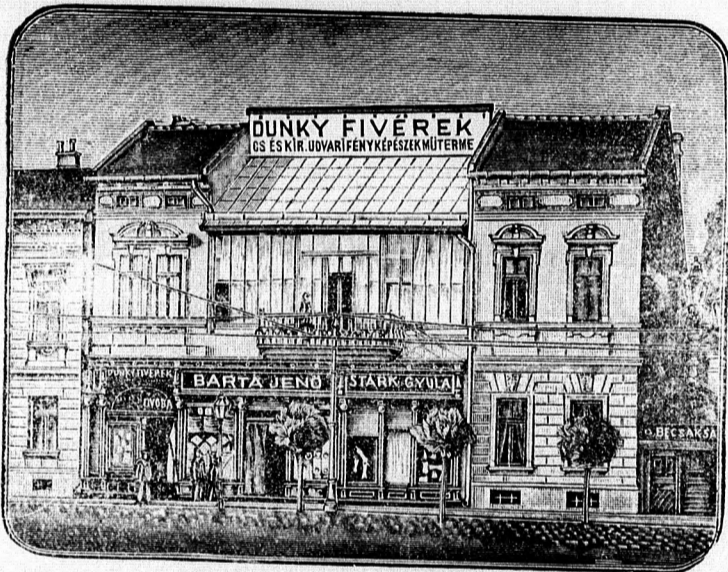
kiváló tisztelettel **Földi Antal.**

11-20

DUNKY FIVÉREK

cs. és kir. udvari fényképészek

Miskolcz, Városház-tér 5. szám a.

Kitüntette: **londoni, párisi, bécsi, budapesti** és más kiállításokon aranyérmekkel és érdemkeresztekkel

Felső-magyarország legmodernebb fényképészeti műterme. Kolozsvári műtermünk Erdély legnagyobb és legtekintélyesebb műterme.

10-10

Egészen ujonnan emelt épület kizárólag fényképészeti czélokra.

Felvételek rossz idő esetén is egész napon át eszközölhetők.

Elvállalnak fényképészeti munkálatokat a legkisebb alaktól egész életnagyságig.

Nagyításokat bármely kis képről elvállalunk minden nagyságban, tiszta, élethű kivitelben, elegáns kiállítással.

ראש השנה és יום כיפור
A közelgő izr. főünnep alkalmából bátorkodom a következő

imakönyveket és rituális czikkeket

a nagyérdemű közönség részére ajánlani, egymint:

MACHSOR

9 kötetben, magyarra fordítva, egész angol vászonkötésben 3 frt — kr.
Ugyanaz diszkötésben 3 frt 50 kr.

MACHSOR

9 kötetben, németre fordítva, egész angol vászonkötésben 2 frt 60 kr.
Ugyanaz diszkötésben 3 frt — kr.

MACHSOR

4 kötetben, magyar v. német ford., egész angol vászonkötésben 1 frt 60 kr.
Ugyanaz diszkötésben 1 frt 80 kr.

MACHSOR

zsebalaku 2 kötetben 25 kr.
Ugyanaz 3 kötetben 35 kr.

Valódi svájci selyem vagy gyapjú talissok

3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 frtig.

Hozzávaló arany vagy ezüst disz 1, 2, 3, 4, 5, 6 frtig.

Imakönyvek, elefántesontutáztat, díszes kötésben magyar, német vagy héber fordítással 2, 3, 4, 5, 6 frtig.

Ugyanaz egyszerű angolvaszon vagy bőrkötésben 40 krtól 1 frtig.

Megbízások a rendelő teljes megelégedésére utánvét mellett eszközöltetnek, 5 frton felüli rendelések bérmentve küldetnek és nem tetsző áruk kifogás nélkül visszavételnek, az összeg visszatérítése mellett.

A n. é. közönség szives rendeléseit kéri teljes tisztelettel

Stamberger Bernát

könyv- és papirkereskedése, könyvnyomdája és könyvkötészete

Miskolczon. Széchenyi-utca 12. sz.

Alapított 1869-ben.

Kitüntette { 1896. Országos kiállítás 1897. Kisbéri nemzetközi vetőgépversenyt 1897. Lóvai nemzetközi vetőgépversenyt 1898. Hódmezővásárhelyi vetőgépversenyt 1898. Marosvásárhelyi vetőgépversenyt 1899. Szegedi mezőgazdasági kiállítást milleniumi nagy érem és arany érdemkereszt

első díj: állami aranyérem
első díj: nagy üzemre aranyérem
első díj: aranyérem
első díj: aranyérem legnagyobb kit.

WEISER J. C. gazdasági gépgyára Nagy Kanizsán.

Ajánlja Magyarország legújabb és legjobb vetőgépét, szabad. kiváltható kapacsuklyókkal ellátott sík- és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas

ZALA DRILL

vetőgépét, továbbá szab. „Perfekta” olcsó és igen jó, könnyű vetőgépét, legjobb szerkezetű Sack-rendszerű aczélekeit, boronáit, járgányait, szénagyűjtőit, rostáit, és darálóit, kukorica-morzsolóit, szeeska- és répavágóit

„Planet jr.” rsz. kézi-toló répakapa és töltőgető, ára 20 korona.

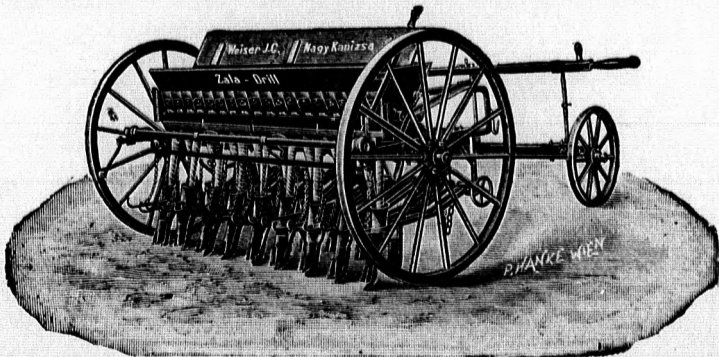
Képviselet és raktár Miskolczon

RÉVÉSZ és TÁRSA czégnél

5-10

Zsolczi kapu 13. sz.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Műtrágya, gépolaj, gépszir, gépszij, kocsikenőcs, zsák, ponyva és mindennemű gazdasági és műszaki czikkeket legjobb minőségben és legjutányosabb árban.

Ujdonság! **1900. ŐSZI IDÉNYRE.** **Ujdonság!**

Blousok, jouponok, kötények, nadrágok, mindennemű alsó fehér-ruha, ruhaszövetek, selyem-árak, zsebkendők, flanel és barchetek

szenzációs olcsó áron csakis Jónás Fülöp
divatáru-üzletében Miskolcson

Erzsébet-tér I. szám alatt, Soltész Nagy Kálmán polgármester ur palotájában kapható.

Dusan felszerelt raktár szépségi vásznakban, chiffon, grádli, canavász, zephir, oxford, nagykendők és fejkendők, voil, levantin, atlas-satin, pique, ajour-szövetek, ágy- és kávé-garnitúrák, függönyök és pokrócok, tricót alsó ruhák, női és férfi harisnyák, nyakkendők, bélések és 100 más árucikk.

Ugyanott nagy raktár mindenféle maradékokban, bámulatos olcsó áron vásárolható.

Kéretik a pontos címre ügyelni.

Emdemi gunaraktól származó

120 drb szép nagy

liba

geleji tanyán 3 frt párja

eladó.

Bővebbet Konkoly Elemér
Alsó-Ábrány.

561. sz.
Vh. 1900.

Árverési hirdetés.

Alólírt bírósági végrehajtó az 1881. évi XL. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a miskolczi kir. járásbíróóság 1900. évi 8192. P. sz. végzése következtében Terhes Lajos ügyvéd által képviselt Borsodmiskolczi hitelbank javára Gotthárd Emil s társa ellen 290 kor. s jár. erejéig fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 800 kor. becsült életnemű stbből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak. Mely árverésnek az edelényi kir. bíróság V. 351/2. 1900. sz. végzése folytán 290 kor.

tőkekövetelés, ennek 1900. évi május hó 7. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 89 kor. 55 fill. bíróság megállapított költségek erejéig Gotthárd Emilnél Felső-Nyáradon leendő eszközlésére 1900. évi szeptember 22 ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi XL. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Edelényben, 1900. évi szeptember hó 10. napján.

Lévay Károly,
kir. bírósági végrehajtó.

AMERIKAI ÁRUHÁZ

MISKOLCZ, VÁROSHÁZTÉR I. SZÁM (BREUER-PALOTA.)

Szenzációs olcsó árak az őszi idényre!

Jó mosó Barchet,
szép minták méterje 18, 22, 30 kr.

Francia Piké Barchet,
szintartó, mtrje 22, 28, 32 kr.

Francia mosó Flanel,
nagy választékban valamennyi kiválóan szép mintákban, legjobb minőségben, gyönyörű kivitel.

Női ruhakelmék.

Duplaszéles Divatkelme
méterje 25, 28, 32 kr.

Duplaszéles angol gyapju kelme
méterje 45 kr.

120 cm. sz. Divatszövetek
méterje 45, 62, 76 kr.

Duplaszéles Brünni női posztók
méterje 45 kr.

120 cm. sz. Brünni gyapju női posztó
(Damentuch) ez egy alkalmi vétel méterje 60-90 kr.

Angol kosztüm kelmék
gyönyörű kivitelben mtrje 85, 1.20, 1.40 kr.

120 cm. széles fekete gyapju kelme
méterje 56, 68, 85, 110 kr.

Damaszt (kamuka) asztalkészletek nagy választékban.

Vásznak (magyar gyártmány)

1 vég 30 rőfös creas vászon 3.50

1 vég 30 rőfös magyar vászon 4.80

1 vég 30 rőfös lepedő vászon 5.20

1 vég 30 r. tiszta czérna vászon 12.50

Fehér, csikos és mintázott

Grádli ágyneműre 1 vég 30 rőf 8.50

1 vég 30 rőfös finom Kanavász 3.50

1 vég 30 rőfös czérna 4.50

1 vég 30 rőfös chiffon 4.80

és feljebb.

Futószőnyegek,

nagyon szép kivitelben 65 cm. szélességben 25, 32, 40, 50 s feljebb.

90 cm. szélesség. 52, 65, 75, 1.00

Brüsszel, Tapesztril és nyírott szőnyegek

jó minőségben és szép mintákban.

Szobaszőnyeg,

2.80, 6.80, 9-25 frt és feljebb.

Szövet-függönyök

1 ablakra 1.60, 2.—, 3.—, 3.50

Csipkefüggönyök

100 cm. széles, méterenként 22, 28,

30, 38, 42, 50, 60, 65 kr.

120 cm. széles mtrként 70, 85, 1.20

Csipkefüggönyök

egy pár (2 ablakra) 3¹/₂ méter magas

3.20, 3.80, 4.00

Saját készítményű paplanok és matracok.

Női, férfi és gyermek-ruhák

Francia pique, zefir, bafiszt és selyem-ingek nagy választékban.

Fekete és színes patent gyermek harisnyák.

20 krtól feljebb, szintartók.

Férfi vagy női meleg jáger ingek drbja 62

Férfi vagy női meleg jáger nadrág drbja 62

Gyermek Jáger öltönyök és trico ruhácskák nagy választékban.

Ing-blousok, miderek, keztyűk, női és férfi nyakkendők, harisnyák, csipke, szalag, selyem, disz-zsinór, applikáció és mindenféle szabókeellékek legolcsóbb árakban kaphatók.

Legnagyobb választék! * Verseny nélkül! * Pontos kiszolgálás!

AMERIKAI ÁRUHÁZ Breuer-palota.

Vidéki rendelvények legnagyobb figyelemmel eszközöltetnek.

Nyomatott Szelényi és Társa könyvnyomdájában Miskolcson.